

๑๐

พระราชดำรัสและพระราชวาท
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ
พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

นิทรรศการออนไลน์

หน่วยจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ ดน-วิทยาาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เรามีความสุขแต่ลำพัง
โดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของคนอีกหลายคนที่แวดล้อมเราอยู่นั้นไม่ได้
ผู้มีเมตตาจิต หวังประโยชน์ส่วนรวม ย่อมรู้จักแบ่งปันความสุขเพื่อผู้อื่น
และพร้อมที่จะช่วยบรรเทาความทุกข์ของผู้อื่นตามกำลังและโอกาสเสมอ

พระราชดำริสพระราชทานแก่คณะกรรมการอาสาสมัคร และอาสาสมัคร
สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน วันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๐

ปัญญาเปรียบเสมือนแก้วอันมีค่าประจำตัว
มนุษย์ที่สมบูรณ์ ปัญญาเกิดจากการฟังครูสอน ใต้อ่านประกอบ
แล้วนำมาคิดพิจารณาให้ถี่ถ้วน
ตามคำพร่ำท้าวปัญญาย่อมเกิดได้เพราะการฝึกฝน
ผู้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แล้ว จะทำประโยชน์แก่สังคมได้
ที่ใช้ปัญญาแห่งพิจารณาว่าอะไรเป็นประโยชน์
และไม่เป็นภัยแก่ตนเองและแก่สังคม

พระราชทานพิธีพระราชทานประกาศนียบัตรมตุจฉรรักษ์
วันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๓

เกียรติกับเงินไม่ใช่อันหนึ่งอันเดียวกัน
จะเอามารวมกันไม่ได้เลยเป็นอันขาด
ผู้ที่เราควรจะยกย่องว่ามีเกียรติสูงคือ ผู้ที่ไม่เสียชาติเกิด
ผู้ไม่ปล่อยเวลาให้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์
แต่ใช้เวลาในชีวิตของเขาทุกวินาที สะสมคุณงามความดี

พระราชดำรัสในพิธีพระราชทานเข็มที่ระลึกแก่ผู้บริจาคโลหิต ณ สถานเสาวภา
วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๔

ศาสนาทุกศาสนามุ่งสอนให้คนประพฤติดี ให้ตั้งอยู่ในสุจริตธรรม
ศาสนาเป็นที่พึ่งตลอดไปของมนุษย์ทั้งในยามสุข และในยามทุกข์
ช่วยเตือนสติเราไม่ให้ประมาท หลงระเหิงในยามยินดีมีความสุข
ช่วยเราให้หมดสติ รู้สึกเดวิดว่างในยามมีความทุกข์
เพราะศาสนาเป็นหลักที่พึ่งที่ยึดถือพักพิงทางจิตใจของเราทุกคน
ถึงแม้จะต่างศาสนากันก็ยิ่งช่วยประดับประดา
ให้มนุษย์อยู่ร่วมกันได้ด้วยความสงบสุข

พระราชดำรัสพระราชทานในพิธีเปิดโครงการวันแม่ ของสมาคมครูคาทอลิกแห่งประเทศไทย
ณ หอประชุมโรงเรียนชนตาดามิยล
วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

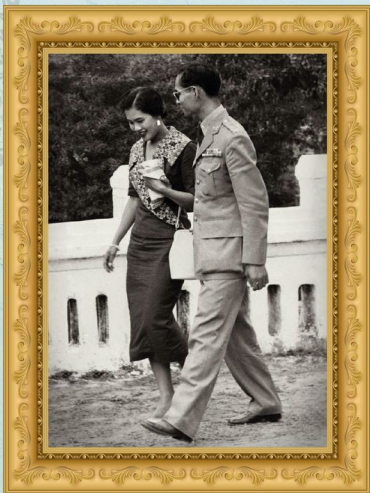
ผู้สำคัญคนว่ามีความฉลาดสามารถเป็นเลิศอยู่เสมอ นั้น มักพาตัวไม่รอด
เพราะความสำคัญคนเช่นนั้น จะปิดบังโอกาสที่จะชวนช่วย
หรือได้มาซึ่งปัญหาที่สูงขึ้นไป
ตัวอย่างที่มีปรากฏในประวัติศาสตร์ของโลกมาแล้วมากมาย
ที่ผู้มีปัญญาความสามารถและอำนาจต้องพ่ายแพ้ล่มจมไป

พระราชโอรส ในมัยพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๘

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสอนตลอดมาว่า
แผ่นดินนี้มีผู้คน มีบุญคุณแก่ชีวิตของพวกเรามากมายนัก
เพราะฉะนั้นชีวิตที่เกิดมานี้อย่าได้ว่างเปล่า
จงตอบแทนให้รู้สึกตัวเสมอว่าเป็นหนี้บุญคุณแผ่นดิน

พระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
วันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

พระเจ้าอยู่หัวเป็นน้ำ ฉันจะเป็นป่า
ป่าที่ถวายความจงรักภักดีต่อน้ำ
พระเจ้าอยู่หัวสร้างอ่างเก็บน้ำ ฉันจะสร้างป่า

พระราชดำรัส ณ บ้านท่าดีวี อำเภอสองดาว จังหวัดสกลนคร
วันที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๕

ในการรวมตัวกันเพื่อทำงานต่างๆ นั้นย่อมจะมีปัญหาเกิดขึ้นบ้าง
แต่ปัญหาใด ๆ ก็ย่อมจะจัดเสียดได้
โดยอาศัยความสามัคคีเป็นคุณธรรมที่จะร้อยรัด
ให้ทุกคนเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ขอเพียงให้แต่ละคนไม่ยึดถือ "อัตตา"
คือ ตัวตนของผู้หนึ่งผู้ใดเป็นส่วนใหญ่เท่านั้น

พระราชดำรัสในพิธีเปิดการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสภาสตรีแห่งชาติ
วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

ใต้พระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงดูแลสั่งสอนมาตลอดว่า
สิ่งใดควรทำไม่ควรทำบ้าง ทรงสอนให้ข้าพเจ้ารู้จักว่าการเป็นพระราชินีของไทย
จะต้องวางตนอย่างไรบ้าง และมีหน้าที่อย่างไรบ้าง ข้อสำคัญรับสั่งว่า
ต้องเป็นที่ไว้เนื้อเชื่อใจของราษฎร ให้เขามีความสนิทสนมพอที่ราษฎรจะออกปาก
เล่าความทุกข์ของเขาให้ฟังได้ และพระองค์ท่านก็ปฏิบัติพระองค์เป็นตัวอย่าง
ทำให้ข้าพเจ้ารู้จักการดำเนินใกล้ชิดกับราษฎร เช่น
เวลามีพระราชปฏิสันถารกับราษฎร ซึ่งเป็นชั่วโมง ๑ ที่เดียว
ทรงคุยกับราษฎรนี้ก็ไม่โปรดทรงยืน
ทรงถือขนบธรรมเนียมไทยที่จะไม่ยืนถ้าผู้เฒ่าผู้แก่
จะประทับลงรับสั่งกับราษฎรเสมอมา แม้จะเป็นตอนที่ยังแดดร้อนเปรี้ยงก็ตาม
ซึ่งข้าพเจ้าก็เห็นพระจริยาวัตรนี้มาตั้งแต่ต้นรัชกาลแล้ว

พระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา
วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๔

ไม่ว่าประเทศของเราจะเผชิญภาวะเศรษฐกิจอย่างไร
หรือต้องเผชิญอุปสรรคหนักหนาสาหัสสากรรจ์เพียงไหน
ขอให้คนไทยรวมกำลังใจที่จะช่วยกันฝ่าฟันไปเพื่อความมั่นคงของแผ่นดินไทย
เพื่อความผาสุกของราษฎรไทยด้วยกัน คนไทยด้วยกัน เราก็คงชาติเดียวกัน
เปรียบเสมือนอยู่ในเรือลำเดียวกัน
ถ้าต่างคนต่างพายไปคนละทางเรือก็ไม่ไปถึงไหน
เรือของชาติอื่นเขาก็แข่งหน้าเรากันไป แต่ถ้าเราช่วยกันพายไปในทิศทางเดียวกัน
เรือของประเทศไทยก็จะเล่นฉิว เพราะฝีมือของคนไทยไม่เป็นรองใครเลย

พระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล
เนื่องไปโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ตาเลาตุลิตาสัย สวนจิตรลดา
วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐